

Kristina Kostova

From: PETAR IVANOV <compsser@abv.bg>
Sent: 16 май 2020 г. 19:09
To: PETAR IVANOV
Subject: RE: Медицински хеликоптери
Attachments: HEMS.pdf

Уважаема г-жо Костова,

Моля да се запознаете с приложеното писмо.
Надявам се да съм бил полезен.

С най-добри пожелания

Петър Иванов

Уважаема г-жо Костова,

Най-накрая България има желание да въведе системата на HEMS, която както е известно има огромен принос в намаляване на смъртността при ситуации, изискващи много бързо транспортиране на пострадали до съответното квалифицирано медицинско заведение или съответно оказване на спешна помощ на място. Така нареченото правило на Златния час.

Както казвам това е система, а не отделни структури, които макар и ефективни сами по себе си нямат крайния ефект на цялостно работеща система.

Мисля, че не е необходимо да откриваме топлата вода и отново да внасяме „българския почин“, както обикновено се случва. Достатъчно е да погледнем опита на тези, които са изградили системата и съобразно възможностите с които разполагаме да направим план как тя да бъде разположена във времето до цялостното и завършване. Сега е модерен изразът Пътна карта.

Казвам това, защото ако не бъде изградена цялостната система има опасност всички усилия и немалко парични вложения да бъдат опорочени. Ще се получи например така, че ние сме купили болиди от Формула 1, които са едни от най-бързите в света, но да искаме да ги караме из нивите. И в крайна сметка резултата от исканата бърза помощ от въздуха в очите на хората/данъкопладците/ да изглежда като едно ненужно харчене на публични средства.

Темата е доста обширна и е необходимо да бъде подробно проучена и съответно приложена. Тя касае освен самите хеликоптери, също така болничните заведения със съпътстващо изграждане на хеликоптерни площадки, отговарящи на авиационните изисквания, също интегрирането в системата 112- кой и как ще взема решение за ползване на хеликоптер още в рамките на съответното спешно обаждане. Изграждането на бази за разполагане на хеликоптерите и битово устройване на екипажите, аеронавигационното и метеорологично обезпечаване на екипажа. Снабдяване с гориво и така нататък.

Но темата сега е в написване на обществена поръчка, съответстваща с нашето желание за изграждане на HEMS. Би следвало да бъдем достатъчно наясно какво точно искаме. В техническите спецификации /ТС/ в 1.20 е записано какви задачи ще бъдат изпълнявани. Общо казано това са мисии по хеликоптерна спешна медицинска помощ. Тъй като планинското спасяване е част от тези мисии се предполага, че тази дейност също ще бъде застъпена.

Сега идва задачата да решим как да бъдат оборудвани хеликоптерите за изпълнение на тези функции. Не смятам за необходимо да се изреждат изисквания, касаещи базовата конфигурация и това как да бъдат конструктивно решени самите хеликоптери, например „възли за закрепване на двигателите, главната трансмисия“ и т.н. Надявам се никой производител не хвърля „наливно“ двигатели и трансмисия без да ги закрепим надлежно.

Самото решение от наша страна какви мисии ще се изпълняват ще определи оборудването. Например няма как да се извършва планинско спасяване без наличието на лебедка и товарна кука. Не могат да се изпълняват нощни мисии без приспособления за нощно виждане и съответно приспособена кабина за тези мисии.

Тук следва да се реши дали е необходимо оборудване за полети по прибори, имайки предвид, че няма практика за извършване на хеликоптерна спешна медицинска помощ по прибори, с изключение да кажем на Швейцария, където само са разработени определени

маршрути за долитане до летища при условия под минимума за визуални полети. Този вид полети също така касае и наличието на метеорологичен радар на борда.

Няма как да не спомена и високоговорителите и битонална сирена. Каква ще бъде тяхната функция-към кого ще отправя послание екипажа чрез тях? Нелепо.

Относно оцветяването в основен бял цвят-целта е този вид хеликоптери да бъдат разпознаваеми и видими от далечно разстояние, тъй като те обикновено кацат на неподготвени места и не е никак приятно някой притежател на дрон да се опитва да направи „видеото на живота“, поставяйки в опасност живота на екипажа и пострадалия. Масово се използва червения цвят, в някои случаи и жълтия. Освен това повечето производители имат разработени цветови варианти, които могат да се приложат.

Що се отнася до поставените задачи на които да отговаря хеликоптера, като „в конфигурация HEMS“ да изпълни мисия на 340 км, това някак не звучи в унисон с философията на HEMS, а именно правилото Златен час. Връщам се в началото на това писмо, напомняйки че ако няма цялостно изградена система /в случая изискваща 6-7 бази и съответно хеликоптери/, дори да закупим най-доброто на пазара с най-добри характеристики ще претърпим провал. Няма как да се изпълняват задачи по спасяване от Видин до Малко Търново е един хеликоптер, пък бил той и най-добрия. В нишата за двудвигателни леки хеликоптери параметрите са почти изравнени и няма фрапиращи разлики във възможностите на отделните производители в доставката на хеликоптер изпълняващ мисии по HEMS.

Не е нужно да натруфим хеликоптера с всички възможни опции, тъй като това пряко влияе върху възможностите му, които значително намаляват с повишаване на теглото. Имайки предвид и това, че ще бъде оборудван със съответното медицинско такова. Достатъчно е най-необходимото минимално авиационно оборудване в зависимост от задачите, които се очаква да изпълнява. Няма да навлизам в детайлите по обявената Пазарна консултация, защото има доста неща на които сериозните авиационни специалисти гледат меко казано с недобро око.

Тъй като дейността по HEMS е достатъчно добре регулирана в документите на EASA, следва да се придържаме към тях. А и производителите на хеликоптери, използвани за тази цел стриктно спазват тези документи, отвъд океана също има достатъчно добре регламентирани правила и по такъв начин се гарантира използването на подходящи и отговарящи на документите хеликоптери.

Както виждаме избора се свежда до три производителя AIRBUS, LEONARDO и BELL със съответно H135 T3H/P3H, AW109 GrandNew и Bell 429. И трите машини са познати и използвани в Европа.

Надявам се обявената обществена поръчка да бъде на висотата на авиационната индустрия без да има излишни точки, които се разбират по презумция.

С най-добри пожелания

Петър Иванов